

**Kõige esmalt tuleks alustada Rapla — Märjamaa —
Wirtsu raudtee ehitamist.**

Selleit heisufohalt majandus-tulewisttu

Däänemaa elanikkude arv on hinnar-
gustelt 76.000 hinge. Kui võtame sellest
arvuist maha Haapsalu linna ja nende va-
ladade elanikud, kes asuvad Tallinna—Haap-
salu raudtee piirkonnas ja põhjapool seda
raudteed, nagu Oru, Põlvere, Raskisa,
Piirsalu, Nõikholsti, Taebla j. t. vallad,
siis jääb ükssagi üle tugewasti 60.000 in-
imest, kes Rapla-Märjamaa raudteest hmi-
tatud ja sellele see raudtee muutusks wälja-
pääsu teeks. Peale selle kuuluks Rapla-
Märjtu raudtee piirkonda ka mõned wõllad
Pärnumaal, nagu Kõonga wald 3000 ela-

Endine fjaltsialistline teedeminister Birma piistitas sel ajal laula reformi, kui ta ütles omapead üht uut raundteed ehitama asus, mille üht rohkem kui õnnetu talutit. Riigikogu tunnistas ta tegemise seadusevastaseks. Ngatud tööd tuli aga talves-tahmata edasi viia, kuna mitmed künned miljonid riigiraha juba ehitamisesse olid maetud. Sõhema minelwifu wigu ei tohiks tulewifus korrata. Ei pöi ilma raundteependusega jätta jarnast suurt osa meie riigist, kui seda enesest kuitab Nawa-Wirtju piirkond ja Saaremaa.

Sub.

Nagu „REGINA“ kaup ikka, on
ka need head ja odawad.

"Näsi Suomi" kuulab sel puhul kohtu-
kantslerit, et kindral Wilkama ja waba-
riigi presidendi wahel on tõesti juba det-
sembrikuul erimeeljus walitsenud. Kindral
Wilkama on omi waateid püüdnud seaduse-
le toetades maksma panna ja kohtukants-
leril on tulnud selles asjas mitu korda
seisukohta wõtta. Missugustes küsimustes
nimelt kindrali ja presidendi waated eril-
nud, selles ei anna kohtukantsler seletust.

Werner Scheffi roman.

rippus niidi ohtas selle ettebõtte nurjaminekul. Ja ometi oli Gerti põnew joon Elhat näha ning igatuse piinale ilhe hoobiga löppu teha selleks liig suurt, et loobuda ka- watusse teostamistest. Elhat näha, teda enesega järele taala tuua ja Xjen-Gai wõimu alt päästa oli selleks liig meelitatavaks eesmärgiks, et teda mitte piilida jaawutada. Mis puutus Gerti ellu, siis oli ka ilmaohtjas sagebasi surmale filma waadand. Wõit, mida töötas fordaninef, oli nii fallis, et lootus tema jaawutamisele muredis fai- nele mõtete wastupanu.

Uga Tien-Pai laem paistis iffa weel heleda punkti-

Noormeeze ei näinud, mis pimedas flinidis, waid aimult tundis. Meiu rippus ta laelast, oli mitema täega tema ümbert sinni wõtnud ja juudles teda. Wajutas oma huuled kõwasti noormehje huuilete.

Sis lastis ta noormehe lasti ja lastis põgeneda.
Kuid Bert võttis ta täest finni.

Surmamõistetele armu- andmise palved

Walituse poolt tähelepanemata jäetud.

Reedel, 28. mail, oli sõjaringkonnakohtus arutusele tege 1. detsembri tegelase Martin Dreimanni ja Boris Plinti asi, kes olid mõistud kallaletungimise eest. Kohtuotsuse järgi ja riigivanema majale. Kallaletungimise surmati üht Soompea majakonna sõdurite ja haamati raskelt majakonna ülemat. Sõjaringkonna kohtus mõistis Dreimanni ja Plinti surma.

Mõlemad esinesid wabariigi walituse ees armuandmise palwega, mis olid arutusel walituse eilalet koosolekul. Walitus jättis armuandmise palwed tähelepanemata.

Eäti mõisnikkude taebtus rahwasteliidule.

Wõimalik, et see lõpetatakse kolmemehelise komisjonis.

„Saunakas Sinas'ele“ teatatakse Geniist, et Eäti mõisnikkude taebtus ja walituse seletust ei ole mõetud rahwasteliidu juuritusi istungjärgu päewakorda. See küsimus on alles kolmemehelise komisjonis. See tähendab, et taebtuse asi ei tule rahwasteliidu tänamuses täiskogus arutusele, ehk küll mõisnikud on püüdnud seda läbi wiia, sest järgmine nõukogu istung peetakse mõni päew enne täiskogu. Wõimalik, et taebtus lõpetatakse juba kolmemehelise komisjonis, ilma nõukoguta.

„Ufalbusawaldus Gesti rahhaasjanduse stabiilsusele“.

Giljuti Londonis realiseeritud Gesti raudteematerjaalide laenu kohta on mitmes inglise ajakirjas teateid avaldatud. Eriti tähelepanu wäärivad „Times“ ja „Morning Posti“ finantstolimetajate kommentaarid.

„Morning Posti“ finantstolimetaja kirjutab 22. mail j. a.: „Kuigi realiseeritud laenu mõeldmisi wälja, on see operatsioon hõlpsalt kui esimene sellelarnane ühe Balti riigiga. Meie arwame, et Gesti walitus eriti wastutulelikult täiesti ära on teeninud. Nim. riigi walitusel on suuri teeneid lootide ees, kes loowinud näha rahanduse korraldust termetel alustel ja meie waatame selle operatsiooni kui ufalbusawalduse peale Gesti rahhaasjanduse stabiilsusele.“

Walimismaterjaalid jõuawad wälja Tallinnast.

Puuduwad nelja walimisringkonna materjaalid. Seni kahe ringkonna materjaalid läbi waadatud.

Senini on walimispeafomitees jäänud Saaremaa, Wõru-Walga-Peljeri, Läänemaa ja Wiljandimaa ringkonnade walimismaterjaalid. Eila jõudis Tallinnast Tartu- ja Pärnumaa ringkonnade materjaalid. Senini on peafomitee Saaremaa ja Wõru-Walga-Peljeri ringkonnade walimismaterjaalid läbi waadatud.

Eila kell 5 p. l. algas peafomitee koosolek, kus järelewalimise walimismaterjaalid järelekorras läbiwaatamisele tulid.

Nelja walimisringkonna walimismaterjaalid, nimelt Tallinnast, Harju-, Wicru- ja Järwamaalt, ei ole veel peafomitees järelewalimisele.

Tammist-Raudsepa asjus eeluurimine lõpetatud.

Tammist-Raudsepa asjus, walekunnistajate awatlemises, on eeluurimine lõpetatud ja asi prokuratuuri korraldusse saadetud.

Raebalune Raudsepp on 300.000 margalise kautsjoni wastu wabastatud, niisama wabastatakse ka Tammist 200.000 margalise kautsjoni wastu.

Tallinna tunnelid korras.

Reid proomitakse.

Esmaaj. toimetatud Rohu uulitsa tunneli staatiline proomimine andis häid tagajärgi. Tunneli kohale asendati 2 vedurit, wajuamine oli ainult pool millim.

Samuti rahuldawalt möödas tunneli dunaamiline proomimine. Suures olid teedeministeeriumi esitajad, prof. Madisson jt. Täna kell 7 homm. toimetatakse Balti maanteel tunneli proomimist, milleks tunneli pooleks päewaks sulutakse.

Need proomimised on lõpulikul, mille järele raudtee uute tunnelite peale üle wiitakse.

Abi peipjäärsetele uputuspiirfondadele.

Uurimis komisjoni aruanne walitusele.

Täna wäljaandmine juurde on üle riigi suuri kahjusid püüdnud. Kõige halwemad on lood Peipjiäärsete kohtadega, kus Peljeri, Wõru ja osalt ka Tartu maakonna piirides asuwad Peipjiäärsete wallad weega üle on uputatud.

Enne pühi tuli sifeministri juure weeputusel all kannatavate jaatfond, palubes testwalituselt abi ja toetust. Wabariigi walitus osustas koha peale jaat erilise komisjoni, kelle ülesandeks jäi uputusel kahjude suurust selgitada. Tähendatud komisjon jättis teisel juurde pühaj Tallinnast wälja ja jõudis tagasi pühapäewal. Komisjoni kuulustel sifeministeeriumi poolt politsei abi-direktor J. Soomann, kes komisjoni esimeheks oli, ja sifeministri abitant lapt. Tilger, töd- ja hooletandeministeeriumi poolt hooletande nõunik Mebane ja põllutöministeeriumi esitajana Peljeri riigimaade ülema k. t. Mattens.

Tähendatud komisjon jättis piirwalwe mootorlaewal „Erlane“ läbi uputusel all kannatavate Peipjiäärsete maakohad ja püüdis wee läbi tekitada kahjusid kindlaks määrata. Üldse on seal ligi 40 küla maad wee all. Wee läbi tekitatud kahjud on õige suured.

Eila esitas sifeminister komisjoni poolt kogutud andmed ja materjaalid walitusele, kusjuures rida osust wastu wõeti abiandmise korraldamiseks.

Põllutöministrile tehti ülesandeks korraldada, et uputusel all kannatavates raiuonides olewad põllud seemendamata ei jääks. Pealegi kui wesi seal kõi ruffiorafed ära on rikkunud. Elanikkudele tuleb muretseda wäljajoomet. Seemne muretsimiseks määrati krediti kuni 700.000 margani. Põllutöministril tuleb koha peale jaat erakorraliste wõlutustega kõrgema haridusega isik, kes kohapealsete olustid hästi tunneb, ja kelle ülesandeks jääb põldude seemendamise korraldamine ja seemnerehja wäljaandmise juhtimine.

Tööd- ja hooletandeministrile tehti ülesandeks korraldada tööturgu ja wõimalust osutada weeputusel all kannatanud elanikkudele töd muretsimiseks sifemaal.

Raudteedus-tööstusministrile tehti ülesandeks wõtta uuesti arutusele kalaturu korraldamise küsimus ja sammusid astuda, et ühijuse, kes peipjiäärsetelt kalameestelt kalus ostawad, kasu wõimaluse korral koha julatada ära maksaks.

Rahaministril tuleb kaaluda küsimust, kas ei tuleks mitte uputusel all kannatanud piirfondade elanikke 1926. a. maamaksust wabastada. Walitus asus selles asjas põhimõttelisel jaatawale seisukohale ja leidis, et maamaksu ärajätmine tarwilik on, kuna elanikud wee all rohkesti kannatada on saanud.

Rohutari tulekahju Wenemaal.

Terwe linn ära põlenud.

Enamaste lehed teatavad, et 26. mail on Wenemaal wäga suur tulekahju aset leidnud. Põlema on läinud Kotelnitshi linn Wjatka kubermangus. Tuli alanud kell 1/21 hommikul ühes eramajas hooletu ümberkäimise tõttu tulega. Tormise ilma tõttu olid 1/2 tunni pärast kogu kottlinn tules. Rohalid wäljajoomine tulekorje pole suutnud midagi ette wõtta. Wjatka kaebatud erarong tulekorjajate ja sõjavägede kohale, kes alles teise päewa hommikul tulele suutnud piiri panna.

Ära on põlenud linna kaubandusline

tekkohy terwe. Tules on häwinenud 80 linna omawalitusele kuuluwat kivihoja ja 150 eromaja. Muu seas on ära põlenud kaubahoow, elektrijaam, telefoni keskjaam, post, linna trükituba, saunad, teater, kino, kõi riigiasutused, maapank, muuseum, raamatukogu, 6 koolimaja, kõi koha tagawarad, muusi warandusest kõnelemata.

Peawarjasta on jäänud 7000 inimest. Kiigi kahjud 10 miljoni kuldrubla. Grafiit kahjud peale selle. Tules on jurma saanud 7 inimest ja 8 wigastada.

Rahamaksmine Harju pangast alanud.

Ejalgu maksetakse wälja 35 protsendi wõrra. Osasibi wõimalik juuremaks.

Harju panga liidwõimise komisjoni töödega on nii kaugele jõutud, et eila k. 10-ist hommiku wõidi panga kreditooridel jaadaolewate summade wäljamaksimisega alustada; ejalgu rahuldustega hoitumade omanikke 35 protsendi wõrra jaadaolewast summast. Eila, kui esimehel päewal, oli kassa juure tekitatud kassis piffiaba, kuid paljud ootajatest kahjusid peagi, sest wäljamaks testab ju ka järgmistel päewadel. Giljem kawahetaste wäljamaksistatandusena veel 15 protsendi jaadaolewast summast ja kui wõimalus lubab, siis veel 10 protsendi wõrra. Eila makseti wälja hoitumaksid 74 isikule, kogusummas umbes ühe miljoni kuuesaja tuhanda margaga juures.

Harju pangast jaadaolewate summade wäljamaksimine testab kuni wajuajeni, igapäew k. 10-12-ni p. end. Harju panga ruumide teisel korral.

Suudi kultuurnõukogu

tuleb koku pühapäewal, 6. juunil.

Suudi kultuurnõukogu walimistest wõeti üle riigi osa 71,2 protsendi wõrra — 2041 walimisõiguslikest 1464 walijast. Kõige elawam oli osawõtt Wõrus — 89 protsendi; kõige wäiksem — Harju-Läänemaa-Saare — 61 prots. Üldse waliti kultuurnõukogusse 27 esitajat. Walitusest on 56 prots. kõrgema haridusega, koolitegelased — 15 prots. ning 29 prots. kaupmehe ja muust elanikke. Seimistes numbrites teotajime walituse koha Tallinnast, Tartu, Rakvere, Narwa ja Wõru-Peljeri koha; Walgas waliti: Dr. Poligowsky, Dr. Brodowsky; Pärnus: kaupmees Grodinsky ja Dr. Lewin; Wiljandis: hambaarst Birulson.

Pühapäewal, 6. juunil, kell 12 päewal on Suudi giimnaasiumi ruumides esimehe Suudi kultuurnõukogu awamiskoosolek, kus tejuhatust walitakse.

Tallinna töödörse ja töökaitsefond on remondi tõttu juletud 2. kuni 9. juunini j. a.

Mäis Portugalis.

Mäisajatel täielik wõit.

Kindral Cabecadas, mäisuliste juht, astub uue walituse etteotsa.

Berliin, 31. mail. Lisaboni teadete järgi lõppes Portugalis mäisulitumine mäisuliste täieliku wõiduga. Pärast seda, kui Lisaboni garnison nende poole üle oli läinud, tungisid mäisulised ilma werewamata linna. Lisabonis kuulutati kuni walituse moodustamiseni piiramis seisukord wälja. Senise kabineti tagasiastumise järele asus uue walituse moodustamisele mäisuliste juht kindral Cabecadas.

Paris, 29. mail. Lisaboni testatuste: Lisaboni peale marssis kaks riigementi — üks Bragast, teine Gworast. Raudteetehnikad tõrguwad walitusewägesid nende wastu wõidamast.

Uputus Wolga ääres.

Terwe linnad wee all.

Enamaste lehed teatavad, et Wolga suur wesi mitmed linnad üle on uputanud. Nii on wee all Pokrowski linn, kus kahjud wäga suured. Elanikud on linnast lahkunud, asudes naabrusesse kõrgematele mäekindudele. On inimohwrid.

Ühes Wolga ääres külas on 600 elumaja wee alla jäänud. Terwe rida wabrikuid on mitmel pool wee all.

Pool Leninski linna on wee all.

27. mail on Duna-Wenemaal nii kõi wihmajadu olnud, et wesi mitmel pool raudtee ära on purustanud.

Gesti kunsti aastaraamat 1924-25.

Gesti kultuur-kapitaali kujutawate kunstide sihtkapitaali wäljaanne.

On ilmunud esimene jarnane suurteos Gesti keeles. Raamat mahub 45 lehekülge teksti hea ilupaberil ja 75 pilti meie tähtsamate kunstnikkude parematest tödest. Esinevad M. Laipmanni, M. Triiti, M. Jaujani, P. ja R. Burmannide, P. Areni, Jaan Koori, M. Adamsoni j. t. maalitööde wäljendid freemivariisil kriidipaberil.

Kriitid: M. Saarmannit (Gesti kunsti tänapäew), Aldo Wabbelst (Umbrose loomistest), M. Paris'elt (Kunstnikud ja kunsti loomine), Ed. Kuusikult (Umberehitusi Tallinnast wanalinnas) j. t.

Tähtsamate kunstiteoste wäljenditest oleks nimetada prof. M. Adamsoni Agu termitab lainet, J. Koori — R. Patti portree, Madonna; M. Laipmanni — Portree; M. Triiti portree joonistus, P. Aren — Wana Tallinn; W. Kangro-Pool — Portree; M. Jegorow — Puresaare raekoda; R. Eerbafoff — Kompositsioon, W. Melnik — M. Tobias, Põlispää; J. Sannamees — M. Rihberg, Figuur.

Gesti kunsti aastaraamat on kaunimaks ehteks ja wäartuseks igale raamatukogule. Teose toimetajaks on M. Saarmann.

Uus Shanghai riik.

Berliin, 31. mail. Londoni teadete järgi andis marsjal Shun-Tshiang-Tang teada, et tema juhatusel on moodustatud uus, wilest prowintsiist koosnev Suur-Shanghai riik. Juhtumisel, kui Pekingis peaks mõjule pääfema mõistlik walitus, on tema walimis jeda walitust toetama. Uus riik tõrjub kindlasti tagasi kõi faetid walesejagamisest tema sifemistes asjadesse.

Shanghai, 31. mail. Kogu linnas walitab täielik rahu. Tänapäewaste ja autotranspordis liiguwad normaalselt. Täna watel on näha ainult harilikku politsei patrulle. Midagi ei kõnele jellest, et Shanghaiis alles eile olid suuremad korraldused. Konstateeritakse, et politseil kaks korda rahwulkaasid ilma sõjariistu tarwitamata laiali ajada. Tõdliste ametiühjuse ja üliõpilaste poolt wälja kuulutatud kolmepäewane streik kaks nurja. Hiina kaupmeeskond on otustanud igajugu wägiwallale kindlalt wastu astuda.

Mitropoliit Alekxander Soome jõitnud.

Apostliku kiriku mitropoliit Alekxander jõitis neljapäewal Tallinnast Gelsingi Soome Greeka-Katoliiku kirikunõukogu mõõrile. Gelsingist jõitis mitropoliit Sortavallasse. Nülasfäit Soome testab nädala. Mitropoliit kui wenasrahwa koguduste esitaja on Soomes lahkelt wastu mõetud. Mitropoliit toonitas kõnes, et tema külasfäit on kooskõd sõlmimise alatuses wenasrahwaste wahel.

Winnapea kesjon

asub tänaajest päewast, mil tema puhkus lõpeb, linnaameti tegevusesse.

Loodekawa ilm 1. juunil.

Keskmise kiirusega lõunakaare tuul, kaheksa pilwitus, paiguti äikese wihm, jõe.

Itaalia on huvitatud Marokkofi.

Kes olid Abd el Krimi nõuandjateks?

Prantslaste kaotused Marokko sõjas.

Paris, 29. mail. Sõjaministeerium teatab, et Prantsusel on 1925. aasta aprillist saadik Marokkos kaotusi olnud kokku 2162 meest, neist 1500 prantslast.

Madridist teatatakse: Hispaanlased valdavad Marokkos Wadjaia, mis domineerib kogu Mit-Samara platood.

Wäljamaa lehtedes ilmunud kuulduste ümberlükkamiseks seletab Prantsuse valitsus, et tema ei tavalise nõuda Hispaania-Marokko ja Tangeri rahvusvahelise laadi muutumist.

Berliin, 29. mail. Prantsuse võitnud nõuavad Abd-el-Krimi kogu korrespondentide väljajätmist. „Quotidien“ teatel on prantslaste käte sattunud palju dokumente, millest selgub, et Abd-el-Krimi seis kirjavahetuses Itaalia poliitikameestega, kes teda õhutasid võitlust Prantsuse ja Hispaania vastu jatkama. „Venit“ teatel on Abd-el-Krimi kirjade hulgas leidnud kirju, mis kannavad mõne välisriigi poliitika juhtide allkirju.

Berliin, 30. mail. Üks Pariisi leht teatab, et Hispaania nõuab Abd-el-Krimi väljajätmist. Nagu Marokko kindral-rendi Steeg'i seletustest paistab, jätakse Abd el Krimi saatus Marokko jultani otsustada. Itaalia on õhustanud nõuda, et teda Marokko tulevase saatus määratakse osa võtma kutsutaks. Eriti on Itaalia huvitatud Tangeri statuudi muutumisest. Prantsuse välisministeeriumi ringkondades ei peeta praegusel silmapilgul soovitatavaks rahvusvahelist konverentsi Marokko küsimuse korraldamiseks kogu kutsuda.

Marshal Pilsudski jutul.

Poola rahvusvangelane oma perekonna keskel.

„Matini“ esitaja Jules Sauerwein (loetakse Soerwään) on 24. mail marshal Pilsudski jutul käinud ja kirjutas sellest järgmist:

„Välisminister Galewski tuli minu hotelli ja ütles: „Marshal soovib teid näha. Homme räägib ta teiega poliitiliselt, kuid täna tahab ta teid vastu võtta maal oma väikeses majas, perekonna keskel.“

Marshali maja asub peaaegu metsikus, looduslikus maastikus, liivase tee ääres. Mind juhtisid kaks lihtsast saali. Pildid seinel kujutavad marshali mitmes elujärgus, lahinguid ja lõpuks tema kätt väikesest tültart.

Marshal astus sisse peaaegu samal silmapilgul. Ma näen enese ees välimuse poolest noort meest. Tal on sinised viirud silmade all ja laod une puuduse punased. Ta nägu on hoolitselt murelik ja ta ütleb mulle pehmelt hääl:

„Ma tahan näha selgelt nägema oma ülesannet ja eelseisvat teed.“ Nende sõnadega tõmbab ta eneselt käega üle otsa.

„Selle kahapäevase võitluse keskel olin ma tehahtel ja hingelisele murtud, sest ma polnud teid mitte õstinud, vaid olin piüdnud iga hinnaga ära hoida. Ma oled tema ära hoidnud, poleks mitte sõdurite keskel olnud kodanliku isikuid, kes ajasid oma suurepärase hoolimatusega manööverdus nurga.

Selgub, et koduõde on sama toores kui pärisõde. Meil oli ta hoopis vastuotsa — palju riikimeelsem. Sõdurid, kes uskusid võitluse päeval, et peavad üksteise

peale lastma, on nüüd headeks sõpradeks saanud. Ohvitserid muidugi ei anna üksteisele nii kergesti andeks. Kahtlemata tulevad mõnedki kahetsustunneted.“

„Tehnikalt küll,“ jatkas marshal, „oli see nutuväärne võitlus suurepärane. Meie mehed manööverdasid vastaste ees laitmatult. Mõne rügemendi vastupidavus oli imesuväärne. Üks ratsariigement oli minu juure Pultuskisse tulles 120 kilomeetrit päeva jooksul maha kihutanud, kuid loobus hoolimata sellest puhkamisest ja võttis osa suurest sõmanöövrist, millega me piirasime oma vastaseid sisse.“

Nende sõnadest juures astus proua Pilsudski saali. See on veel noor naine, auväärselt ja kiitkestava ilalpidamisega. Sõime teed, juhtivate sigarete.

„Ma ei tahaks, et te sõidaks ära ilma minu väikest tütrekest nägemata,“ ütleb marshal. „Üks on tuue, teine kahetsa aastane. Need on päriselt väikesed kuradi-kesed.“

Ta ta hõitab: „Edwig, Wanda, tulge siia.“

Kahes jooksulvad kirjades sisse. Nad hüppavad isa käle mahale, kes kallistab neid õrnalt. Mul tulevad jeda perekonda waadeldes järgmised mõtted:

„Sellest mehest võidakse ütelda, mis tahes, kuid ialgi ei võiks ütelda, et tal ei ole tuline süda rinnus ja sügav tundmus. Tema vastased peaks kuulma, mis juurde joosusega ta räägib oma sõdurite ja lastest.“

Tallinna-Nõmme vaheliste rongide arvuv piiramine viaduktide tööde tõttu.

Ühenduses rongide liikumise ülevõimiga Tallinna jaama piirides ehitatud uutele viaduktidele, alates teinudalast 2. juunist, fännib ühenduspäidamine Tallinna-Pääsküla vahel ajutiselt aurrongidega, millel on lüüguvad elektrirongide sõiduplaani järele, misjuures aga esimestel päevadel rongid nr. nr. 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58 ja 59 jäävad käigust ära. Nende rongide uuesti liikumisele määratakse teatatakse eraldi.

„Eeto-Muusika“ kontserdid.

Muusikaäri „Eeto-Muusika“ on linnavalitsuse poole pööranud palvega lubasamiseks, et hääletöendaja abil muusikaäri ruumidest Wana kuru kaelas võidakse kontsert-palatsid eadasi anda.

Linna tapamaja tähtid, mis 21. apr. õhtu kogu poolt kinnitati. on põlvitööministeeriumi poolt kinnitust leidnud.

Hipodroomi teated.

Uus Eesti reford. Hääletöendajad avatub.

Pühapäeval alvati rahvaõppilaste hooaeg. Esiõpeti kofines grupis eduga ja esimestele lohtadele tulid „Gymnast“, „Eggharba“ ja „Eusa“. Traalivõistlusi peeti viies klassis, kusjuures 5 hobust oma jõulugaa meidit parandasid. Täht „Kallie“ seadis jälle uue Eesti rekordi ühes, jooksites 1600 meetrit 2 minutit 21¼ sekundiga.

Esimestele lohtadele tulid „Kallie“, „Pas-tor“, „Polumb“, „Dennut“ ja „Silvia“. Et „Polumb“ hästi võomis oli, tuli ta laheli korral ootamata esimestes ja andis totalisaatori väljamaksusid: üheleloht — 7.885 ja 2.490 mrl., kaheleloht — 4.215 ja 1.015 marla ning kolmeleloht — 1.630 marla.

Reaktiivatajaid oli haruldast rohkesti ja ilm püüis võistluse lõpuni kaita. Võitluse jagati 165.000 marla.

Järgmisi võistlusi peetakse reede õhtul, sest pühapäeval peetakse järgvää võistlusi.

Maamöödu-tööde juhtimine uuele alusele.

Senised maafonna maamöödjad maamöödu rewidentideks.

Õigikogu poolt vastuvõetud maafondu seaduse muutmise ja täiendamise seaduse nõuetel kui ta maareformi teostamise lõpulejõudmisega on põlvitööministeeriumil väljajutunenud liit maamöödu töid, mida ministeerium kiireks ja tähtsajaliseks peab. Nende tööde hulka kuuluvad esimeses järjekorras töölise lohtade loomine, s. o. töölisele ühiseks kasutamiseks välja antud fruntide lõplik planeerimine ühiskondlikudamistena, maafondu muutmise seaduse alusel tagastatavate fruntide ja kirikumajadele kuuluvate maade lõplik eraldamine jne. Sarnaselt erakorralise üsloomuga töid on iseäranis suuremal määral põhja-estis, kuma Walga-, Wõru- ja Põhja-estis, kuma Märja vahem. Selle tõttu ei ole ka osa end. maafonna maamöödjaid oma töödud karvillil määral ära kaotada võinud, sest nende aparaati ei olnud põlvitööministeeriumil neis piirkondades, kus palju erakorralise üsloomuga töid, senise korra juures võimalik ära kaotada. Et sieti ja otstarbekohaselt maareformi teostamise juuna ja sellega ühenduses olevaid maamöödu töid juhtida, määrab põlvitööministeerium iga aasta kindlaks n. n. maafondu töid maamöödu töid nimestiku.

Selle nimestiku järele kujunewad välja teatavad tööpõlvitõnnad. Kuna tänamu terve rida tiire üsloomuga maamöödu töid paeafondule on ferimud, ei saanud põlvitööministeeriumi maafondule peavalitjus maafonna maamöödjate instituti senisel kujul pooldada ja esines riigi 1926./27. aasta eelarve lihas nr. 1 („R. L.“ nr. 25 — 20. märtsil 1926. a.) väljajututatud riigiasutuste koossejude muudatuste alusel põlvitööministeeriumi etteandega, ümbernimetada end. maafonna maamöödjaid maamöödu rewidentideks kaskajutuse juures, arvates 1. juunist j. a. Põlvitööministeeriumi poolt kinnitatud maamöödu töid nimestiku alusel komandeerib maafondule peavalitjus maamöödu rewidentid ühes karvillise arvuga maamöödjatega selleks ettenähtud tööpõlvitõnnadesse, kus nad töötavad peavalitjuse ohjefohest juhtuõrde järele. Maamöödu rewidentideks kaskajutuse juures kuuluvad Jüri Pere Harjumaalt, Karl Rarek Väinemaal, Rein Muht Järvaamaalt, August Murt Wirumaalt, Hans Paas Pärnemaalt, Gustav Ehen Wiljandimaalt, Meik. Meikand Kartumaalt, Oswald Koitja Walgamaalt, Oskar Wiikil Wõrumaalt, August Sarap Saaremaalt ja Hans Murri Põhja-estimaalt.

Suured isamaalised pidustused Paides.

Siseminister R. Einbund ja kaitsejõud ülem Roska Järva kaitsemalewa aastapäeval.

Wäikes ja soobetagus Paides oli pühapäeval, 30. mail juur pidupäev, mis selle väikelinna elanikele kogu elavalt lihtvele ergutas ja majadeid välja puistas.

Nimetatud päeval oli Järva kaitsemalewa aastapäeva pühitsemine, millest osa võtma sõltis riigivanema ajatäitjana siseminister R. Einbund ja kaitsejõud ülem Roska.

Rewadise sooja ja elutawa päikese all kogu terve Järva kaitsemalewa Paidesse paraadile, mis algas kell 11 homm. Meisistena seisis sirgetes ridades kaitse Järva malewonnad. Paraadi võttis vastu siseminister R. Einbund. Järgnes malewa lipu õnnistamine Lutheri ja apostliku õigeusu waimulike poolt.

Paraadi-platši ümbrises rahwas tihe-dalt.

Sport.

Pea tordaminekuga rasketõustiku võistlused.

„Kalevi“ juubeliwõistlused palju huvitawat pakkunud.

Kui laupäeval soovitajime „Kalevi“ juubeliwõistlusi vaatama minna, siis võime näha nende mööbumisel tagantjärele kahjatult avaldada neile spordisõpradele, kes võistluste jälgimisest eemale olid jäänud.

Rasketõustiku alal näeb Tallinnas hartwa midagi väärtuslikku, nüüd siialdasid aga kaitse lorraga kaitatavate rasketõustiku spordinumbrid, pinemat ja kaajakasutat võistlusi. Käppi jellawõit Soome meistri Kilpio üle, samuti karkeskaalu meeste Wolti ja Ernesajki triumfi helsinglase Wiikholmi arvel, siis maish ilmalest Wisterhundi ja Kusneti wahel, mida juubeliwõistluste wiimase numbrina ja juba wiimast all raugemata huwiga jälgiti, kuuluvad sportlase ettekanne hulla, mille tordumist läheas tulewikus oodata ei tule. Uudisena pakutud wanameeste maadlus tõi ikka ja jälle ühte paare, kellel aastate kogumma vähemalt 100 wälja andis.

Mitte wahem kaajakasutam polnud poleks. Kuna see juba populaarim rasketõustiku ala on, kujunes ta seelord jeda huwita-wamaks, et osawõtjaid oli nihaasti eeskla kuit ka lätlast ja soomlast. Meile tuntud Spallström kati ei käinud siin hästi, kuna teda wõistlustes Swanowiga walelõõkide torduwuse eest dihhwalitseeriti.

Tõstmises oli tunnustatum wälismaalane Osolinsh, kes ka oma kerges kaalus wõitjaks tuli, kuna teised lätlasted nõrgemad olid. Wõlondsi arajäämisel ei kujunenud Lühadärel mingit konkurentsi ja ta lõpetas wõistluse wäikes tagajärjega 487,5 kg.

Wõistluste üldine meeldiw korraldus — määmal päeval osawõtjate paraad, ja tiire läbiwõimine, tõstis weelgi mööbumud wõistluste huwitawust.

Tallinnast.

Tallinna koolide wõimlemispäew

on pühapäeval, 6. juunil.

Linna kooliwalitjuse poolt korraldatakse pühapäeval, 6. juunil Tall. jalgpalliklubi wäljal (Pärwa m., mererannal) Tallinna koolide wõimlemispäew, kus üle 5000 epilase sportlaste ettekanetega esinewad. Päew algab wõimlejate rongikäiguga poeglaste reaalgümnaasiumi aial jalgpalliklubi wälja. Peale sportlaste harjutuste on kawas ka rahwatantsud, wõimlemine riistadel ja püramiidid. Wõimlemise üldjuhatajaks on R. Wichmann, poegl. gümna. orkestri juhatab D. Orgulaar, reaalgümna. orf. — A. Kirikal ja ühendat. poegl. kommersigümna. ja tehnikumi orf. — A. Osberg.

Tööpuudus naistel.

Õhtulaste tööhoolendamine nimist abi.

Õhtiskoolilaste tööd lõppemise järele jäi hulk inimesi töötä. Kuna meestööliste enam-wahem tööd leidnud, on aga naistööliste olukord tuntawalt raskem. Wäljas-pool linna tööd leidus, kuid paljudel, kellel wäikesed lapsed kodus, pole wõimalik taugemale kodust minna. Eile käis suurem kogu töötä naiti, arvata 50—60 inimest, tööhoolendamine nimist abi õhtimas. Kuid ministeeriumil pole wõimalik tööd murekeda, sest hädasitööde korraldamiseks pole enam krediti.

Neil päewil lõppeid tööd ka Marienbergi mäelada juures. Teiselt poolt kuul-dub kurtumist, et nait. raudtee ehituse juure küllaldaselt töölisi ei leidu.

Geeti-Läti kaitsewäe wõistlused.

Laupäeval peeti TJK wäljal Läti-Geeti kaitsewägede maamöödlust jalgpallis, mille wõitis Geeti kaitsewägi 1:0, teisel poolajal penaltist lööbub wärawaga.

Pühapäewane Riia-Tallinna garnisoonide waheline wõistlus samal wäljal jäi wiigile 0:0.

Terwe talu tuleoalts.

Rinnitamata warandust 600 tuhande mrl. eest tules häwinenud. Tulstifud laste kaks.

(Oma kirjajutajalt traaditeel.)

Laupäeval, 29. mail juhtus suurekahjuline tulekahju Põhja-lähekaas, W hja wallas, W hja asunduses. Põles maani maha R u s t a R a m m a l i asundustalu uus sündikatusega elukoone. Edasi wõitis ühe katusel all tuld puust küün ja kiwi laut, siis jcalant ja fuur.

Sisse jäid heinad, manrid, kartuli-wõtmise masin, reed j. m. Kraami häwinen tules umbes 600.000 m. wäärtuses, fraam oli rinnitamata, millepärast õnnetus wäga fuur. Sooned olid kinnitatud kinnitusteks „Muusika“ 310.000 m. eest; see ka-tab ligikaudselt hoonete wäärtuse, kuna aga kraami häwinemine põlvitõudajale määratu kahju tõi.

Tuli alanud wäikesest laste kaitse; lapsed leidnud kugagitt tükutoosi ja käinud sel-lega due päiksepaistele suure olekujä juurde mängima. Nad hakanud tikkudega „tuld lastma“, furunud wäälil otja wastu toosi pöidlaga teije otja wajuksades ja teije kääga löönud tikku lendu. Tuld wõttes lennand tikk fuurwa olekujälasse, kus tuli kohr löppele löönd. Rapjed piitnud hirmuga joofju. Nii häwitas tuli terve talu.

Teistel tuleks rohkem waranduse kinnitamise deale mõelda.

Piljudesti Poola president.

Piljudesti nõuab parlamendi võimu kättemõist.

Wastastandidaat õige palju hääli saanud.

Paris, 31. mail. Warsšawi teata-
tole: Maršal Piljudesti valiti Poola wa-
bariigi presidendiks 292 häälega 193 vastu.
Wastastandidaat anti Poošeni wojewoobale
Winskile. Kiraandumata jäeti 61 hääli.

Warsšawi, 30. mail. Laupäeval
 kell 5 p. l. oli ministrite-nõukogu esimehe
 Barteli pool tee, millest seimi parema ja
 parema tiima esitajad olid kutsutud osa
 võtma. Koostööbimisel selgitas maršal
 Piljudesti oma seisu kohta wabariigi presi-
 denti valimise asjus. Piljudesti seletas, et
 peaaegu kogu korruptsioon ja kuritarvituste
 karistamatus on Poola praeguse seiufoor-
 rani viinud. Wastastandidaatide ja
 isikliku isikliku poliitika põhjal
 fonda, ütles Piljudesti. Demokraatlike
 wabadusi on nii väga kurjasti tarvikatud,
 et demokraatiat peab wihkama haffama.
 Minuske kui weendunud demokraat on nii-
 sugune olukord isiklikult piinlikult mõnu-
 nud. Erakonna hirmid waltitawad kõike.
 Riigi juhtide teha elu waltitawad. Kui
 ma endist presidenti Wojciechowski wih-
 mast korda wabeduses nägin, oli mul te-
 mast kogu. Ta oli väga wananenud par-
 lamendi pärast. Kui talle soowitawad wih-
 belba erakondade wõimu vastu, lubas ta
 seda teha. Kuid isikliku waltitawad ta kar-
 tust, et ta ei suuda erakondade kurjuse
 vastu panna.

Piljudesti jättas: Mina wõitsin rull
 mitte luba anda rahwusliku kottutulekuse.
 Kuid ma seda ei tee. Minu teile oma
 sõna, et teie wõite wabalt nõu pidada ilma
 wähegi kurjuse waltitawad minu poolt.
 Soiatan teid ainult, et teim on wihatud
 kogu maal. Urge sundige peale kogu kogu
 tulewasele presidendile, kes peab seisma
 ilmalpool erakondide ja olema kogu riigi
 esitajaks. Wastastandidaat ei suuda ma
 vastu panna waltitawad waltitawad, kes nii-
 suguse seimi vastu üles astub. Seimil
 peab olema wähegi eesõigust. Seimil
 peab neid rohkem olema kogu wõimu
 teostajatel. Teie minu kandidatuuri
 nagu teile meeldib. Mind jätas isikliku
 seimil, kui palju ma hääli saan. Mina ei
 avalda mingit kurjuse minu isiku waltimise
 kasuks. Otsige kandidaate, kes on kohased
 sellele kõrgemale ametile ja kes ei seisa era-
 kondade teenistuses. Rordan, et pärast
 presidendil waltimist kogu eba isikliku nagu
 seni. Parlament peab igatahes mõneks
 ajaks laiali minema, et presidendile aega
 anda uue waltitawad loomiseks ja töde
 alustamiseks, mille eest ta hiljem seimile
 waltust annab. Minu programmi on
 wõitlus korruptsiooni vastu. Pidage se-
 da meeles ja arutage sellest.

Maršal Piljudesti kõne kestis kolm-
 weerand tundi. Pärast oli Piljudestil nõu-
 pidamine peaministriga.

Warsšawi, 30. mail. Maršal
 Piljudesti andis ajakirjanduse esitajatele
 uusi seletusi oma kandidatuuri kohta waba-
 riigi presidendil kohale kui ta nende muuda-

tuste kohta, mida ta põhjenduseks tahaks
 ette wõtta. Piljudesti arwates tennawad
 Poola sündmused ainult parlamentarismi
 üheksilist kriisi. Piljudesti näeb waltitawad
 ju sellest tugewa ja waltitawad waltitawad
 loomiseks, kes wõiks oma isiku teha isikliku
 walt, ilma kurjuse erakondade poolt.

Prague'se olukorras peab igal minist-
 ril olema eriline talent parlamendi intri-
 gide jaoks. Need intriigid waltitawad temal
 nii palju aega, et tal ainult pool tundi
 pühwas üle jääb töde jaoks, mille eest ta
 waltitawad, — seletas Piljudesti. (Kas see
 kogu ei ole õige ka Eesti kohta? Toim.)

Eba isikliku Piljudesti, et ta ei saa lep-
 pida sellega, et rahwusandis waltitawad ei
 kannu. Ta ei jalli erakondade ja kiltkon-
 dade protektsiooni. Tema arwates ei pea
 parlament waltitawad moodustamiseks walt
 mingit mõju waltitawad. Seft kui president
 eba isikliku waltitawad, siis on see eba-
 tus kergemini heakskihtaw, kui seda eba-
 isikliku waltitawad erakondade ja kiltkon-
 dade ees, — ütles Piljudesti. Wodan, et senat
 ja seim, pühwas ära hoida uut kriisi, mis
 senist palju raskemaks osutuks, maa kar-
 natust kaalule ei hakka panema, seniseid
 halbu parlamendikombeid jatkates.

Warsšawi, 30. mail. Parem-
 poolse rahwusandis, kes wiimase ajal Poošenis
 wiibisid, jaabid laupäeval Warsšawi, et
 wabariigi presidendil waltimiseks rahwusko-
 gus osa wõtta. Ka senati esimees Tromp-
 czynski jõudis Poošeni tagasi. Pärast
 Warsšawi jaabumist oli tal kogu kogu-
 mine seimi esimehe Rataja, kes teatavas-
 ti ajutiselt wabariigi presidendil kohaleid
 läidab. Trompczynski seletas „Matin“
 korrespondendile, et ta ei kawatse kandidee-
 rida wabariigi presidendil kohale.

Warsšawi, 30. mail. Kuna waba-
 riigi presidendil waltimine homme kell 10
 algab, pidasid täna peaaegu kogu parlamen-
 di riikmad seimis koosolekuid.

Kärmine parempoolne kristlikkude rah-
 wuslaste erakond ja demokraatlikkude kisti-
 laste erakond otsustasid oma kandidaate
 wabariigi presidendil kohale sena Michel
 Dobrzynski.

Dobrzynski, kes 76 aastat wana, on en-
 dine Krakowi ülikooli professor ja teaduste
 akadeemia liige. Ta on kuulus ajaloo-
 teadlane ja jurist. Austria ajal oli ta mi-
 nistris ja Galitsia maawaltitsejaks. Str-
 czynski waltitawad ajal oli ta administratiiv-
 sete reformide komisjoni juhatajaks.

Piastki põlumeeste erakond otsustas
 Piljudesti kandidatuuri vastu mitte seista.
 Rahempoolse erakonnad on kogu Piljudesti
 kandidatuuri poolt. Poliitilistes erakonda-
 des peetakse Piljudesti waltimine peaaegu
 kindlaks.

Warsšawi, 31. mail. Warsšawis ja
 kogu maal waltitawad täielik fõrd. Warsša-
 wis on kogu abinõud tarvikusele wõetud
 rahwusliku julgusele kindlustamiseks.

ga saanud ja tema waltitawad hinnatakse praegusel ajal umbes 100.000 Saksa marga peale, kuna tema ehitamine 1.000.000 Saksa marga maksis.

Budha preester kirjoots- jaks.

Tuntud „paljasjalgne“ Tõnison, kes
 wiimase ajal Riias elas ja Budha usu
 preestriks on hakanud, tahab Riia lehe teat-
 tel lähemas tulewikus oma jõudu wõidu-
 jookslus kaitsta. Selleks korraldab ta spor-
 tlikke jooksu Dubbelnisti mereranda mööda
 Wsferni ja sealt tagasi. Annetused, mis
 jooksu pealtwatajailt loodetakse saada, lä-
 hewad Riia mereranna korralduse kaitsele.

Tööstuse seisukord ühis- riikides.

Washingtonist teatatakse: Federal Re-
 serve panga kuuksel kogu wõtte järgi suu-
 renes ühisriikide tähtsamate tööstuste too-
 dang aprillikuus ühe protsendi wõrra.
 Wodangu suurenenud puu- ja rauatöös-
 tuses kaalus enam kui üles wähenemist
 teras- ja kütööstuses. Autotööstuse too-
 dang püüis endisel kõrgusel. Tööta tööstuste
 arv on wähe suurenenud. Ehitustööstus
 näitab kerget tagajärgemist. Suurriide
 tööstus oli wähegi eelmisel kuul.

Sionistide juur rahwatoosolek.

Kindral Laidoneri kõne reisimuljetest Palestiinas. Suu- tide asumisraskused.

Suured aruvaldused kindral Laidonerile.

Suured laupäewa õhtul korraldati Suu-
 di koguduse majas, Kuru uul. 16, tuntud
 sionistide tegelase ja luuletaja hra Zaffe
 siinwiibimise puhul kohalikud juutide or-
 ganisatsioonide poolt avalik kõneõhtu, kuhu
 ka kindral S. Laidoner ja haridusminister
 S. Rattik kõnelema olid palutud. Teekonnal
 Moskust wiibis kindral Laidoner teatavasti
 tähtsamates Palestiina kohtades ja tõi sealt
 palju huvitawad muljeid kaasa. Samuti
 reisis ta õpetaja Rattik Palestiinas.

Kõneõhtu algas kell 9, kuid juba palju
 warem oli jala rahwast tungil täis. Siin
 oli wana ja noori, rikkaid ja waeleid, ha-
 ritlasi ja noortjugu spordiseltistid.

Kindral Laidoner wõeti kaali astumisel
 kestwate auawaldustega vastu, mille peale
 ta koosolek kogu algas.

Sionistide ühingu juhataja terwitab ja
 tänab kindral Laidoneri eestkäes kõnes.
 Järgnevad jalle auawaldused kindral Lai-
 donerile, kes lahe waltitawad eest tänab.
 Haridusminister puudub, kuid on kirja
 saatnud, milles ta kõike head sionistidele
 kiitumisele soowib. Kiri loetakse ette ja
 kõigile ning wõetakse koosoleku poolt
 kiiduwaldustega vastu.

Sõna wõtab kindral Laidoner. Ta
 pooldab täielikult waltitawad õigust ja
 soowi isikliku rahwana tegutsema. 13-mil-
 joniitil juudi rahwal, kes kogu maailma
 mööda laiali pillatud, on tung oma kodu-
 maa järele täiesti loomulik ja õigustatud.
 Kuid kuni kuni, rahwa hingele wõõrale
 maale uut riiki asutada — oleks asjata
 katse. Suutide kodumaaks wõib jallegi
 saada ainult Palestiina, ja mitte mõni
 teine maa kuskil mujal. Kuid praegusel

ajal on Palestiinas asumine taunis ras-
 ke. Põllupidamises kõlbulise maa rent on
 väga kõrge, sugugi mitte odawam kui mõ-
 nel muul maal. Sead põllumaad maapa-
 randuse teel juure muretseda on wõimalik,
 kuid see nõuab suurt energiat ja palju ka-
 pitaali. Olets wõimalik mõned kohad, mis
 praegusel ajal kõrbeks muutunud, jalle
 endisele ajalooliselt tuntud waltitawad tõi-
 ta, wõiks ta uut põllumaad soodest saada, kuid
 mõlemad teed on ühewõrra raskest. Rah-
 was elab Palestiinas tihedalt, neist on
 wõrdlemata suurem osa araablastest, nii et
 juutide arv praegusel ajal seal ainult
 20% ümber kõigub. Neist on juur osa
 wanade, kohalikud juutide järelelüljad,
 kes siiskandajate suguwendade peale ka-
 geli kui soowimata wõistluse peale waltita-
 wad. Tõsi, igiwana Gaifa kõrwale on mõ-
 ne aastad jooksul uus modern linn El-Nab
 tekkinud, kus Euroopa suurlinnade igasugu
 tehnikad uuendused ei puudu. See linn —
 waltitawad siiskandajate kuni siiskandajate arhi-
 tektuur-töödeni — on kogu ainult juutide
 kätetöö ja selle peale wõiwad wiimaste aas-
 tate jooksul siiskandajate sionistid uhted
 olla. Ka on läänefiluur maale tunginud
 nii põllupidamise kui ka tööstuse alal, kuid
 siiski on selge, et Palestiina kogu ilma
 juutidele kitiaks on jäänud. Kuid arwesse
 wõttes Inglismaa heatahtlikkust ja tema
 riigimeeste wilumust rahwaste elu korral-
 damisel, pole wõimata, et Palestiinas tõi-
 juutide riik luuakse.

Kindral Laidoneri kõne kutsus wad
 kiiduwaldused esile ja erilise tännõne hra
 S. Zaffe poolt.

Kõneõhtu lõppes hilja öösel.

„Wana Tallinna“ näitus.

Maalid, graafika ja kaardid.

Ragu juba teatavasti korraldas Tallin-
 na Eesti muuseumi juhatus 30. mail Tal-
 linna kõrge jaalis „Wana Tallinna“
 maalide, graafika ja kaardide
 näituse.

Wanamis-momendil, pühapäeval, 30. mail
 nähti haridusministreerumi esitajaid, mõn-
 da kunstnikku, kuid kahjuks üsna wähe waa-
 tajaib; wiimaste hulgas hra S. Wais, riig-
 kontrollidör, A. Dinaz, Harju maak. ar-
 hiwaar Laur j. t. Wististi mõjus kõrgu-
 walt liig kallid siiskandajate hind: 100 marka.
 Weidi wõõrastatavalt mõjus ta nimesõnna
 puudus. Sigikandiselt piibistatid Tallinna
 minewikku kogu paar-kolmsada maalitööd,
 kaardi ja graafika teost.

„Wana Tallinna“ näituse idee on ise-
 enesest väga huvitaw ja juppaatlik. Tal-
 linna mitmesaja aastane ajalugu wõimal-
 dab esitada rikkalikku kogu kunstis-
 titeid. Kuid praeguse näituse kogumise kuba eba-
 soowitawalt järeldada, et näituse korralda-
 jad oma ülesande wäga kergelt ja pealt-
 kaudselt on wõtnud: on kogutud enamasti
 erakollettioonidest mõniseada pilti, joonis-
 tust ja graafika ning on nad korraldust seim-
 tele riputatud, isegi nii ebasoosalt, et lähe-
 masts waatamiseks too kogu kolmepulgali-

ne reedel kaaja ehk wea siiskandajate pörandale,
 kui mõnda mabalal seiswat pilti tahad waa-
 belba. Jääd tunne, et laugel tähtsam osa
 „Wana Tallinna“ waltitawad puudub.
 Piirbudes ainult maalide, graafika ja kaar-
 tidega jääb ajaloolise Tallinna arenemine
 kahwatuks ja isiklikult. Pealegi on kaar-
 did kogu dieti wäike, huvitawam nendest
 Mellini kaart 18. aastal. lõpu. Dominee-
 riwalt kutsutawad maalitööd „Wana Tal-
 linna“ rikkana seiskandajate eluwaldufi.
 Paljudes wariatsioonides waltitawad „jup-
 lusjalong“ Kadriorus, Kadrioru loss, Soa
 loss, Wiimil mõis j. m. j.

Puudub pea täiesti maali teosjed Tal-
 linna kui siiskandajate kogu, linna wäramad
 (detailid), bastioonid, waltitawad, puu-
 dumat waltitawad näit. Kiriku altariit j.
 m. j. Wanemaad maalitööd leidub näitufel
 ühele wähegi. Suwitaw on waltitawad
 tust ühe tammine laegas Tallinna maali-
 bega.

Sarnane näitus tarwitab pikemat ja
 hoolikamat ettevalmistust. Kuid siiski pa-
 tub ka täesolew näitus eriti Tallinna ela-
 nikuledele suurt huwi, mispärast tema waa-
 tamist soowitada wõib.

Swaliidide päew Pärnus

korraldati Pärnus möödnud pühapäeval,
 30. mail. Kell 1/2 12 päewal kogusid koha-
 lised sõjawäe, kaitsejõude, tuletoorjate riig-
 mad, alg- ja kesskoolide õpilased ja mõned
 seftid Eaplaneadi plaifile, ühes kaitsejõude
 ja tuletoorjate orfestratega. Weidi enne
 kella 12 ilmus plaifile ka paarikümend so-
 jainwalitid ja lõpuks garnisoni ülem, linna-
 pea, maakonnawalituse esitaja Maurer ja
 inwaliidide esitaja. Kell 12 wõttis garni-
 soni ülem paraadi vastu, mille järele lin-
 na pea ja maakonnawalituse esitaja päewa-
 kohaste kõnebegga esinesid. Kõnebegga järele
 ehtisid kitarlaste gümnaasiumi õpilased
 inwaliidide killebegga, kusjuures orfestratid män-
 gisid.

Peale inwaliidide austamist järgnes pa-
 raadimars, mille järele laiali mindi. Kell
 5 p. l. mängis Supeluspargis kaitsejõude
 orfester ja kell 1/2 9 algas kodanikkude klü-
 bis teater „Fars“ poolta peoõhtu, mille
 siiskandajate inwaliidide heaks läks. Ka kiti-
 tes olid päewakohased jumalateenistused,
 ühes korjandusega kindr. Laidoneri kapituli
 heaks; samuti oli tännawatel kogu päew kar-

bitorjandus. Kogu linn oli lipukhes. Rah-
 wa osawõtt oli igalt poolt elaw, mis oma-
 jagu kaaja aitas päewa heaks fõrdamine-
 faks.
 Seeluja.

Terwishoiu näitus Pärnus.

Pühapäeval, 30. mail awati Pärnus
 linna wõimlemisjaalis terwishoiu muu-
 seumi terwishoidline näitus, mis koosneb
 kümnest terwishoiuase puutuwast osakonnast.
 Näitus on Pärnus 30. mail kuni 13. juu-
 nini.
 Seeluja.

Wangid Lawaare turba- tööstuse tööle.

28. mail jaabati Pärnu wangimajast
 üle 100 wangi Lawaare turbatööstuse
 turbatöödele.
 Seeluja.

„Endla“ teatri tännawune hooaeg lõppenud.

Pärnu „Endla“ teatri tännawune hooaeg
 lõppes möödnud laupäeval, 23. mail.
 Teatri hooaja lõputähtina kanti ette operett
 „Poola weri“, mille puhul oli korraldatud
 näitlejate tuluõhtu ja lamategelaste aust-
 mine.
 Seeluja.

Hirmus torm Laga-Indias.

1200 inimest hukunud.

Berliin, 30. mail. „Echange Tele-
 graph“ teatel on hirmus torm Birma kir-
 derannal kogu kogu 50 miili ulatusel ran-
 nast, häwitanud. Tormi kaajas kitiid juu-
 red marulained, mis kogu ümbruse üle ujus-
 tajid. Suulu järele olewat umbes 1200 in-
 mest laintes hukunud.

Saladuslik surm Wene- maal.

Paris, 31. mail. „Echo de Paris“
 teatel on Prantuse sündilalist Tomasi We-
 nemaal saladuslikult wiisil ära surmud. To-
 masi jõiis juba kolme kuu eest uurmise ots-
 tarbet Wenemaale.

Briti laewastiku lahing- mänge.

London, 29. mail. Malta teatatakse
 Jütlanti merilahiingu 10. aastapäewa puhul kor-
 raldata Briti Wähemere-laewastik Walla lähe-
 duses lahingmänge, mille seisu kohad peawad waa-
 tuma Jütlanti lahingu omadele. Lahingmängust
 wõtab osa terve laewastik. Harjutused kestawad
 nii kaua, kui kestis Jütlanti lahing.

„Norge“ müügil.

Berliini teate järele pakutawat Amund-
 seni õhulaewa „Norget“ Wmeerikas müüa.
 Õhulaew olewat maandumisel tublisti wi-

Peipji pinna alandamise küsimus.

**Lartu maakonnavalitlus kavatseb eialgu järve kal-
last kindlustada.**

Paari päeva eest kirjutasime, kuidas Peipji järve juurde kahju sünnitab kaldaäärsetele elanikele, lõhudes kalbaid, ujutades üle teid ja juurvilja aedu (millede poolest Peipji äär rikas), purustades elumaju ja teisi ehitusi.

See iga aasta korduv nähtus sunnib kaalunisele võtma, kuidas edaspidi farnastele uputustele piiri panna. Paari aasta eest peeti selle küsimuse üle Lartu maakonnavalitluses suurem nõupidamine, millest ka eriteadlased osa võtsid, kus leiti, et ainu-foseks mõjuvaks abinõuks juurvee kahjuste vastu on Peipji järve weepinna allalaskmine, millega kaldaäärised elumajad ja põ-
lud oleks päästetud ning sifemaa maapind mähkva kivevõrku muutuks. Rahjaks ei ole aga selles küsimuses, mille lahendamise põlvkõrvaldusteeringumi üks tähtsamatest üles-
annetest peaks olema, põrnuugi edasi jõutud ja asja kohta mingisugust selgust mureste-
tud.

Kuuldavasti kavatsevat weepinna alla-
lastamise asjus Lartu maakonnavalitlus
niiid vabariigi valitluse ees jällegi mär-
gustirjaga esineda.

Seni aga kui weepinna alandamine ot-
fustatakse, tahab Lartu maakonnavalitlus
hammujid astuda kalda plaanifindlaks kind-
lustamisteks, mis senini juhuslikult laadi on
kannud. Kindlustuskabinõud võivad vä-
ga mitmesugused olla, mis oleneb kohalistest
maastikust ja maapinna oludest ja kindlustus-
materjaali lähemaist kättesaamisest. Palju-
des kohtades on suuremal arvul kiva jaa-

da ja kalda-kindlustus nendes kohtades kiwi-
valli ehitusega ei läheks liig kalliks. Kus
mehhamaterjaal lähedal, võiks kalbaid kind-
lustada pumpeintega. On ka kohti, kus
aitaks kalda kindlustuseks puude istutamine.
Kõigi nende võimaluste selgitamiseks
tahab Lartu maakonnavalitlus uurimistööd
ette võtta, mille järele kalda kindlustamise
kava ja eelarvet on võimalik väljatöötada.
Uurimist kavatsetakse algada Wernja külast
põhjapoolse, kuni Wirumaa piirini, 70 km.
ulatuseks. Tööde juhatuse on maakonna-
valitlus nõus oma peale võtma, samuti
ka eelarvete tegemise uurimisandmete põh-
jal, kuna wallas ebasõltumise ja korderite
eest hoolitsetakse. Nende eestvõtte kulude kat-
teks palutakse tööhooletandeminiisteeriu-
milt 182.000 marka. Augusti lõpuks töö-
dega teha juuni lõpuks ja neid 4 kuuga
lõpetada.

Selle maakonnavalitluse kava kohta tu-
leb ifka kui hädavõrre peale vaadata, mida
oieti ei oleks tarvis siis ette võtta, kui
weepinna alandamine otustatakse. Pui-
feinaga kindlustamine ei ole kuigi pika
eaga, sest ka nõuab sageaasti uuendamist
ja juudab wast ainult jää hädavõrre eest
kaitset pakkuda. Pealegi on kornale pui-
feina peale lillaelanõud õige maad, ja tar-
vitavab teha enne kevadist jääminekut ju-
ba talvel abijutiteks ära, nagu see on ojal-
juba fiindinud 1924. aasta puust kindlus-
tusega. Ja nii tuleks järgmisel aastal uus
pumpein ehitada. Weepinna alandamine
aga lahendaks küsimuse jäädavalt. A. R.

Kest- ja väitetoostuse krediit küsitaw.

Põhjusted, mis selle vastu kõnelewad.

Tööstus-ringkondades küsib juba mõn-
da aega päewakorral põnewamaiguline kü-
simus: kas anda selleks moodustatud eri-
fondist kest- ja väitetoosturitele laenu või
mitte. Kui on riik asutanud erilised laenu-
fondid ajuniffudele, põlvumeestele maapa-
randuseks, ühispiimatallustele jne., mis-
pärast ei peaks loetama jamae laenuallika
ka kest- ja väitetoostusele. Nii seletatakse.

Raub-tööstusminiisteerium ongi wälja
töötanud laenufondi seaduse eelnõu, mille
järele senistele laenuudele lisaks mõeldakse
anda kest- ja väitetoostusele weel 60 mil-
joni marka. Seni on väitetoostusele lae-
nu antud 400 miljoni marga ümber. Soo-
witakse aga juurde saada 286 miljoni mk.
Neljapäeval oli see eelnõu E-töös-mi-
niisteeriumi tööstusnõukogus arutufel. Na-
gu juba ette mõis arwata, kiideti eelnõu
heaks, kuna miniisteerium selles näeb töös-
tuse elustamist, kui riigi poolt odawaprot-
fendilist laenu antakse.

Nagu tuleme, olewat aga rahamini-
ster nimetatud eelnõus ehitatud põhjõtte
vastu rääkinud ja ei pooldawat uute lae-
nude andmist kest- ja väitetoostusele. Ole-
wat selle juures järgmisi põhjuseid käsi-
talud:

Kest- ja väitetoostuse laenufondi waja-
dust ei laawat wõrrelda näit. ühispiimata-
lituste või maaparanduse laenu-fondidega.
Siin on juur wähe. Põlvumajandus ja
karjafaswatus produtseerib miljardide mar-
kade eest wäljameo produkte ja soodustab
kaubabilantit. Põlvumajandusline produkt-
sioon näitab tugewat juurenemise tendent-
si ja põlvumajanduslike laenuude tasumine

tsirkuleerib wõrdlemisi korrapäraselt. Ntigi
majanduse ümberhindamise protsess areneb
meil selles suunas, et riigi kandwaks jõuks
jääb tööstuse ajemele põlvumajandus.

Selle vastu elab meie wäike- ja kest-
toostus domineerimas osas ainult fije-
turn tellimistest. Wäike rahwa
hul ei juuda aga tellimisi anda kaugeltki
jamaeile toosturite hulgaie, nagu praegu
olemas. Pealegi efinab tugew mõisilus
wälvamaa faaduste näol. Eksport-fauba
walmistamine on meie wäike- ja kesttoos-
turitele rohkem reklaami jutuks uute lae-
nupahwete juures. Ntiskline odawaprotjen-
diline laen kest- ja väitetoostusele mõiwat
selle tõttu ainult wiidutada ja raskendada
selle toostusala normaalfest kohanemist ja
kujunemist fifeituru ostujõuga: wirelefifid
laenu hulk tööpõuast pödwawid ettemõtteid
ja figitis juurde uufi riigimõisniffe.

Peale selle toonitawat, et tulla fifeida,
mis ofa jääb täita meie erapanfabel, kui
riik igal alal haffab laenufid wälja andma.
Normaalfest ennesõjaaegfist ajal nõutafid
toosturid omale laenufid erapanfabelist. Tä-
napäew on meil erapanfabe arw wäga
fuur. Laenufondide fisteem toostusette-
wõtete kohta tõrjuks selle normaalfest laenu-
korralduse ja kujunemise ifka kaugemale.

Ühtlasi märgitawat ka, et paljud meie
kesttoostuse afutufed on kahanemise
ja kofikuwamise teel kujunenud endistest
juurttoostuse afutufest ühtlalt töölifiste ar-
wu wähenemise teel. Ntied ettemõtteid näi-
tawad tagaspidi mineku kalduwust ja selle-
pärast ei olla lootust nendele fondi qbi
wärsket wõrd fife pumbata

Lartu färafilmalifste päew.

Särafilmalifsi noori on Lartus palju.
Nende rohkuse üle imestas ka Soome pre-
fident, kui ta käinud fuwel Lartus wiifis.

Möödunud pühapäew oli Lartu färafil-
malifstele — algkooli õpilafstele — pidu-
päewaks. Nad pidafid lastepidu. Kom-
mitul wara oli tuhandes perekonnas fide
ettemalmistatus käfil. Lapsed ehtifid end pi-
hapäewa-riietesfe, wanemad murefifid fõö-
gipaffide eest. Juba enne 8 õlif lapfed
oma kooli juures fooks, kust siis ühtifelt ren-
gitõigus raefoja plahfite mindi. Siia fu-
gufid ka teifed koolid, arwu poolest 20
kooli.

Siin ei ulata felgitama, kui piff on
rongifait, mis niifid raefoja eest fporbi-
plahfite liigub. Nagu liikuw märwiline
wõõ wajuib ta mööda uulifjat muufifaf-
lide faetel edafsi.

Eporidiplafifil walguwad nad laiali.
Seda fifeitawat naeru, feda rõõmu, fewade
tuju, mis neel lapfed fife plahfite töid.
Nagu ilmatu fuurt mefifafste puud fuju-
tas

Wiljandi põlvumeeste felfti kaubanduse ofakonna pea- koosolek

**pühapäeval, 30. mail, Põlvumeeste Kodu
faalis.**

Koosoleku juhatajaks waliti G. Luit,
kirjatoimetajaks J. Leedu.

Aruande järele on kaubanduse ofakonna
lähifait möödnud aasta jookfsl olnud
859.075.340 marka. Kaupade läbimüük
119.905.383 mkf. j. o. jama fuur kui 1924.
aastafgi. Kulude ja tulude arwe on 13.030
tuhat 373 mkf., kusjuures puudujääki
730.356 marka. Kuna 1925. a. efimefe
poole aruame, mis weel endife ärijufi J.
Madifsoni aja kohta kofu feati, ümmarg.
850.000 margalist puudujääki näitab, siis
felgub, et 1925. a. teifel poolel on ofakonna
kaubandusline tegeumus tuntawalt parane-
nud ning ifegi 100.000 marga ümber fau
annud. Aruande kohta lähifääfides toobi
ette, et endife ärijufi J. Madifsoni ajal on
fife ostetud umbes 5 miljoni eest kaupafid,
mis praegu ladus fefawad ja mille realifee-
rimifeks praegu võimalikfe pole näha. Sar-
naste kaupade pealt tuleb aga aastaks oma
600.000 marka protfenti maksta. Peale
selle fefawad ladus wel refopeffu garnituur-
rid, mis endine ärijufi J. Madifson oftnud,
nagu selleaegne rewifsoni komifsoni liige
Ntiffel feletab. Alwafdatfse fuufi, et nende
kaupade realifeerimifeks juhatus energilifi
famme afufks.

Aruanne wõetafse efitatud fuul wastu
ning fimmittafse fuulbilans.

Samuti wõetafse 1926. a. eelarwe efi-

fiis fporidivalli. Wilwede wahelt kaefatas ka
päife nende filmade färafie wastu.

Pidupäewa fuulutatw kooliwalitluse ju-
hataja M. Reeben awatufks.

Siis algawat ettelanded. Raulda taha-
wad noored. Nad ifegi ahwardawad laul-
des lauluga: „Kui mina haffan laule-
maie...“ Ja tõesti, nad laulawad ilufasti.
Kuid fel päewal ei tule mitte ettelannete
fordaminefust fuulutada, waid fimmata fe-
da tahet ja armastust, millega noored an-
dufid laulule. Ent feda oli palju: nad
olif ife faafafistud omast laulust, waimus-
tatud omist faawutusfist.

Ka võimalda armastawad nad, et aren-
dada terwet ja elufõulifit inimfõuwe. Siin
paistis filma fena ferd ja rohke töõhimu.

Ettekannele järele fõgub ifa fõol uu-
estki oma lipu alla, et rongifõigkus läbi
linna minna Tamme wälja fporidiplahfife.
Seal faabetafse ülefjäänud ofa päewast oma-
wahel mööda ja häwitafse faafafedetud
wõifeibu.

tatud fuul wastu, misfugune 9.350.000
marga peal tafafafalus, kusjuures loodelaw
ülefjääki 608.000 marka on.

Liifu läbi on juhatusfist lafknud J. Jü-
rine ja rewifsoni komifsonifst Kodaras.
Peale nende afstuf juhatusfist tagafsi J.
Martinfson.

Juhatusfe walitafse J. Jürine (endine)
ja P. Walb (uus). Kandidaatideks wali-
tasse endifed tagafsi, samuti ka rewifsoni
komifsoni.

Inwaliidide päewa forjan- dus Narwas.

23. mail forraldatud inwaliidide päewa
forjandus tõi fife farpidega 41.301 mar-
ka, juwetaa kontfjerdifst 15.253 marka, üld-
fe 56.554 marka. Peale selle on ära too-
mata mitmete pidude lubatud protfendib
ja forjanduslehed. Sgatahes on forjan-
dus läinud aastaga wõrdleides 50 protf.
wõifkem, mis wifst pühade aja arwele tu-
leb märkida, mil paljud wäljafõidus olif
ja rahad eht pühade puhul ka ära olif
fuulutatud majanduslike ofstarwete peale.
Mullu tuli farpiforjandufest ja rahwa-
kontfjerdifst fife 112.315 marka.

Muufika Pimeaias.

Näinud astatel forraldati Narwa lin-
na päralt olewas Pimeaias tifti mafju-
lifi kontfjerte diwififi orkeftri poolt. Ntifiid
aga on linnawalitlus fefufõhale afunud,
et Pimeaeda, kui ainufest awalifku partii, ei
wõi fuulguda mafju-
lufisteks kontfjertideks.

Selle tõttu on edaspidifed mafjuta kon-
fjerdid igal fefknädal fella 7—9 õhtul.

Wabadusfõja mälestusfammus Narwa-Jõesuu Walgesse parki.

Narwa linnawalitfogu selleks luba annab.

Teatawasti ofustas Narwa linnawoli-
fogu Narwa-Jõesuu Walges pargis waba-
dusfõja mälestusfamba püstitamife ehitus-
tööd fefima panna, mis rahufõhtufiku
faudu ka 15. mail täide wiidi.

Kuna forraldawal komiteel juba fam-
ba alus pooleli walmis oli ehitatud, õn-
nistati nurgafifwi ifkagi 16. mail ära ja
jäädi lahenõusteid ofutama. Alwafdati ar-
wamifst, et famba püstitamifst ülfje enam
midagi wälja ei tule, kuna komitee raha-
puudufel teift alufst teifale üles ehitada ei
juuda.

Wahepeal oli linnawalitlus püüdnud
tufwuneda nende mõtiwibega, mis for-
raldawat komiteed fundifid feni-
fist kofast finni pidama ja leidnud, et waheforra la-
hendamifeks eelmife woli-
fogu oftus muu-
ta ja palutud maaala famba alla ifka anda
tuleb.

Sellekohafe ettepanefuga efineski linna-

walitlus eraforralfifil linnawalitfogu fook-
olekul 28. mail.

Woli-
fogu wõttis linnawalitluse fefuf-
foha omaks ja lubas mälestusfamba ehi-
tustööd jatkata, lubades famba alla ifegi
palutud 40 ruutfilla afemel 60 ruutfilla
maad.

Kõif ümberforraldused pargis tehafe
forraldawa komitee poolt ja fuul linnawa-
litluse järelewalwe all. Peale selle palus
komitee luba Walges pargis famba juures
laululawa ehitust laulupeo tarbeks, mis
famba awamife puhul faawatufel. Selle
kohta teatas linnawalitlus, et ta feda fõo-
witawaks ei pea, kuna rohi pargis selle
tõttu liiga ära faab fõfknutud. Ka selle
fefufõha wõttis woli-
fogu omaks.

Ntifiid on siis ifkagi nti fangele jõu-
tud, et wabadusfõja mälestusfammus pü-
stitafse Narwa-Jõesuu Walge pargi fida-
meffe ja tema awamine on faanipäewal.

Uus kaitfemalewa pealik J. Lepp.

Meil päewil jõudis Narwa uus kaitse-
liidu Narwa malewa pealik Jaan Lepp,
endine foomusrongide diwifsoni fõpten.
Uus pealik afus malewa ülewõtmifefe fe-
nifelt pealikult Rinnolt, kes eraelusfe lä-
heb.

Draamaftudio Narwas.

Tallinna draama-ftudio fülafas oma ring-
reifu la Narwa ja wiifis fite 26. ja 27. mail.
Ete tanti „Nimeerikafed Euroopas“ ja „Wõi-
mu hullufufes“. Realfiwaatajaid oli wähe,
ainult ligi fafapealine fõgu fummagil õhtul.

Sangaste walla kaitfeliidu pidu.

peeti, kohalifkude kaitfeliitlaste algatufel ja
faasabil, fefimifel pühäl kohalifus põlvu-
meeste felfti ruumides. Sufu ilma tõttu
oli pidu rahwarikas. Ettefanded olif hä-
ti walituf. Tantsufs ja wahaeagadel män-
gis Walga fõjawäe orkefter.

Marqus Lartu fõjawäe ma- jandusühifufes.

Sõl wastu reedet warastati Lartu fõja-
wäe majandusühifufest fifeemurdmife teel
paer rewolwrit, mõned fardid rewolwri
padruneid j. m. fraami ning 26.000 marka
raha fafajst. Waras on feni tabamata.

Sobustel ei tohi õhtul joo- gikõhtade ees fefista lasta.

Lartu Gesti loomafaitse ühing on pal-
wega Lartu linnawalitluse poole pööranud,
et wälja antaks määruis, mille põhjal õh-
tu fõale fella 7 fõö- ja maahõhufte oma-
niffudel oma hobuste hoidmine uulifal
foogikõhtade ees ära feletafks, fefst farnane
ootamine maewab poolnäljast looma.

Kuna wastaw määruis Lartu linnas
makfab, on linnawalitlus sellele ainult
Lartu-Wõru prefekti tähefpanu juhtinud.

Lahfkelid koolimaja for- raldamife pärafst Riis.

Siin wallas töötas üksainufe 6-kl. alg-
kool ligi 200 õpilafega. Praegune kooli-
hoone, mis afub peaaegu fefet walda wal-
lamaja juures, on fiftaks jäänud, nii et
ofa klafse töötawad wallamajas. Et prae-
gune koolimaja ka weel edaspidifeks tarwi-
tamifeks fõbulif oleks, siis ofustas walla-
nõufogu mawemalt feal juureehitust teha.
Selarwe ja tarwilifud plaanid lafki wal-
mis teha.

Wallanõufogus on aga niifid teifed tuu-
led puhuma hakanud ja wiimafel nõufogu
foosolekul nõudfid Walla küla efitajad, et
kool finna üle wiidaks. Pifemate waielufte
järele tegi wallanõufogu järgmife ofufe:
„Koolimaja ehitamata jätta kui feda
Wallla ei faa.“

Surma läbi lahkunud kaasametnikku, Moisekatsi riigimõisa walitsejat

JOHAN EINBUND'I

mälestawad

Riigimõisate walitsus ja riigimõisate walitsejad.

EESTI TRÜKITÖÖSTUSE JA KIRJASTUSE

AKTSIA SELTSI „ÜHISELU“

järjekorraline

aasta - peakoosolek

peetakse kesknädal, 2. juunil 1926. a. kell 6 p. l.
„Ühiselu“ kontori ruumides, Pikk uul. nr. 42.

PAEWAKORD:

- 1) Koosoleku juhatause wallimine;
- 2) 1925. a. aruande läbiwaatamine ja kinnitamine;
- 3) Kuldbilansi kinnitamine;
- 4) Põhikirja muutmise;
- 5) 1926. a. eelarwe kinnitamine;
- 6) Walimised põhikirja järele.

Märkus: Nimeliste aktsiate omanikud on peakoosolekul alnult sel juhul, kui nad on aktsiad omaniku nimele juhatause raamatusse vähemalt seitse päewa enne peakoosolekut sisse kirjutataks. Peakoosolekust osawõtmiseks nimeliste aktsiate ettenäitamist ei nõuta.

Nimeta aktsiate omanikkudel on hääleõigus, kui nende aktsiad ehk panga tunnistused aktsiate deponeerimise üle vähemalt seitse päewa enne peakoosolekut seltsi juhatausele ette pandud ja mitte enne koosoleku lõppu välja antud ei ole.

JUHATUS.

Kommerts Panga

erakorraline

peakoosolek

21. juunil 1926. a. kell 2 p. l. Panga ruumides.

Päewakord:

1. Põhikirja muutmise.
2. Jookswad asjad.

Panga Juhatus.

Linna weewärk vajab

malm kõrgerõhu torusid

600 mm. sisemise läbimõõduga, 220tk., walmistatud wienda Wene eriteadlaste kongressi normide järele.

Torud peawad kohale muretsedud olema:

- 50 tükki 15. juulil ja 50 tükki 1. augustil s. a.
50 tükki 15. augustil ja 70 tükki 1. sept. s. a.

Wäljamaks sünnib kaks nädalat peale wastu-
wõtmist. Kaubamuretsel tuleb lepingu korraliku
täitmise kindlustuseks pangagarantii 10 prots. telli-
mise kogusummast maksusega kuni 1. okt 1926. a.
pakkumisele juure lisada. Kinnised pitseeritud pak-
kumised franko filterweewärgi harutee sisse anda
walgustuse-weemuretmise osakonnale kuni 16. juu-
nini 1926. a., Rannawärwa p. 27.

Tehnilised tingimised on saada gaasi-weewärgi
juhatuselt iga äripäew kella 11—1.

Ollema-Saareperes

wõtab „KAJA“ ja „TEATAJA“
tellimisi wastu

härä A. Lott.

Antakse rendile

suusõnalisel enampakkumisel järgmised riigi äritohad, ehituskrundid ja talapüügidigused:

Sarjumaal:

15. juunil s. a. kell 10 homm. Tallinna ringkonna wal. kantseleis, S. Roosikrantsi tän. nr. 12: Saue aj. 1-tiinuline ehituskrunt nr. 105; rendiaeg 99 aastat; algrent 1000 mt.

Järwamaal:

16. juunil s. a. kl. 10 homm. Järwa-Jaani ringl. wal. kantseleis: Järwa-Jaani aleviku 14 ehituskrunt nr. 0,11—0,38 hekt. juuruses; 99 aastat; algrendib 1500—3200 mt.

3. juunil s. a. kl. 10 homm. Ümbla ringl. wal. kantseleis: Ümbla aleviku 16 ehituskrunt nr. 0,22—0,31 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 450—750 mt.

16. juunil s. a. kl. 10 homm. Rõu aleviku, Erilase majas: Rõu aleviku 39 ehituskrunt nr. 0,30—0,41 hekt. juuruses 99 aastat; algrendib 800—2000 mt.

Säänemaal:

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Paliwre wallamajas: Paliwre ajunduse 0,39 ja 0,42-tiinulise ehituskrunt nr. nr. 105 ja 114; rendiaeg 99 aastat; algrendib 1000 ja 500 mt.

5. juunil s. a. kl. 10 homm. Piirjala wallamajas: Rõuma ajunduse Risti aleviku 1,02 ja 0,58 hektarilise ehituskrundid nr. nr. 1 ja 24; rendiaeg 99 aastat; algrendib 5050 ja 500 mt.

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Rihula wallamajas: Rihula aleviku 16 ehituskrunt nr. 0,15—0,40 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 500—1000 mt.

Saaremaal:

2. juunil s. a. kl. 10 homm. Saimjala wallamajas: Rähila aj. ehituskrunt nr. 0,33 tiinu juuruses 99 aastat; algrent 500 mt.

3. juunil s. a. kl. 10 homm. Leifi wallamajas: Leifi-Jõiste, Leifi-Parmana ja Leifi-Mäsa 3 ühettiinulist ehituskrunt nr. 99 aastat; algrent 1200 mt.

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Kaarma Suure wallamajas: Randvere aj. Erga jõe äärel nr. 48 (end. föris ühes 14,13-tiinulise krundiga) 24 aastat; algrent 6100 mt.

Pärnumaal:

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Säämede wallamajas: Säämede aj. 5 ehituskrunt nr. 0,29—0,81 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 550—8000 mt.

2. juunil s. a. kl. 10 homm. Kaima wallamajas: Kõrgu aleviku 16 ehituskrunt nr. 0,34—0,51 hektari juuruses 99 aastat; algrendib 800—1100 mt.

Tartumaal:

2. juunil s. a. kl. 10 homm. Wana-Kuuste wallamajas: W.-Kuuste aj. „Siina“ äärel nr. 149 (end. föris 2-tiinulise krundiga) 12 aastat; algrent 15.000 mt.

2. juunil s. a. kl. 10 homm. Rõu aleviku: Wastse-Rõu aj. 5 ehituskrunt nr. 0,45—0,83 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 1100—2000 mt.

15. juunil s. a. kl. 10 homm. Rõngu wallamajas: 1) Rõngu kirikumaja 20 ehituskrunt nr. 0,22—0,37 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 900—2500 mt. ja 2) Wastse-Rõu aj. 5 ehituskrunt nr. 0,45—0,83 tiinu juuruses 99 aastat; algrent 1000 mt.

16. juunil s. a. kl. 10 homm. Mäsa aj., ringl. wal. kantseleis: talapüügidigused 1 aastat;

M ü ü a f f e

suusõnalisel enampakkumisel järelpakkumise 3 päewa pärast samal kohal ja kella-ajal:

Sarjumaal:

2. juunil s. a. kell 10 homm. Wistepalu wallamajas: end. Rihula lordon 3 hoonet arawedamisel; alghind 1080—9945 mt.

3. juunil s. a. kell 10 homm. Kuusiku aleviku; põllumeeste seltsimajas: Kuusiku aleviku 4 hoonet arawedamisel; alghind 1390—6825 mt.

5. juunil s. a. kell 10 homm. (ilma järelpakkumisteta) Põnnu ajunduse; mitmeajaline elu inventaar (1 kales, 2 sõiduwankrit, 2 saani, hobuseid jne.).

7. juunil s. a. kell 10 homm. Raasiku aj., ringl. wal. kantseleis: Raasiku aj. ehituskrund nr. 80 ajundusil kohal lastumajaks; alghind 35.335 mt. Hoonelune 0,67-hektariline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 27.—

Säänemaal:

1. juunil s. a. kell 10 homm. Wormi wallamajas: end. Söderbi lordon 3 hoonet kohal lastumajaks; alghind 19.500 mt. Hoonelune 1-tiinuline krunt nr. 72 antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 27.—

Saaremaal:

1. juunil s. a. kell 10 homm. Kaarma-Suure wallamajas: 1) Übrula aj. end. lordon 3 hoonet kohal lastumajaks; alghind 10.000 mt. Hoonelune 0,58-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 10.— ja 2) end. Wastse-Rõu aj. lastumajaks; alghind 10.500 mt. Hoonelune 2-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 30.—

Ralli jõe oja Kaewandu nurgast Saraslämi nurgani, algrent 800 mt.

Ralli jõe oja Ralli järwest Saraslämi nurgani, algrent 950 mt.

Sääpera loomus (Sääpera oja), algrent 4850 mt.

Walgamaal:

2. juunil s. a. kell 10 homm. Kaagepera wallamajas: Kaagepera aj. 1,80-tiinuline ehituskrunt nr. 80; rendiaeg 99 aastat; algrent 1000 mt.

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Jõgeweste wallamajas: Pruuli aleviku 15 ehituskrunt nr. 0,21—0,30 hekt. juuruses 99 aastat; algrendib 700—1800 mt.

3. juunil s. a. kl. 10 homm. Sängaste jaama: Tõrjulinna aleviku 0,37-hektarilist 6 ehituskrunt nr. 99 aastat; algrendib 500—6000 mt.

Wijandimaal:

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Ojastvere jaama: Ojastvere aj. 0,68-tiinuline ehituskrunt nr. 41; rendiaeg 99 aastat; algrent 3500 mt.

15. juunil s. a. kl. 10 homm. Tarmastu aj., ringl. wal. kantseleis: Wistse aj. end. talapüügidigused 3 aastat; algrendib: Moore aj. 3000 mt., Wana-Suiste aj. 1-jel aj. 4000 mt. ja 2-jel aj. 5100 mt., Uue-Suiste aj. (Suiste aj. Arumela joni) 5000 mt., Uue-Suiste aj. (end. Tarmastu aj., Ohne jõe juures) 3500 mt. ja Tarmastu aj. (Soopa kurgal) Tarmastu-Walma talani) 10.000 mt.

Wõrumaal:

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Annikvere aj., ringl. wal. kantseleis: Kaapere aj. Kõrma ja Wõpere talades asuvad 2 umbes 200-ruutjallalist ehituskrunt nr. 99 aastat; algrendib 200 ja 500 mt.

Wõrumaal:

1. juunil s. a. kl. 10 homm. Wastse-Jäme aj. end. 0,10-tiinulise krundiga nr. 135 äritohana 12 aastat; algrent 6000 mt.

2. juunil s. a. kl. 10 homm. Soofi wallamajas: Soofi aj. 4 ehituskrunt nr. 0,20—1,04 tiinu juuruses 99 aastat; algrendib 500—8000 mt.

15. juunil s. a. kell 10 homm. Rurfi wallamajas: Rähila järwe talapüügidigused 12 aastat; algrent 3000 mt.

Pakkumised algawad üldtähendatud aasta-algrentidest. Pakkumised tuleb enne pakumist iga pakutava rendiühuse kohta pool wäljakuulutatud algrenti tagatise maks. Rendidiguse omandamisel tuleb tagatist täiendada: riigi hoonetega ühuse ja talapüügidiguste kohta pakutud aastarendi ja ilma riigi hoonetega ühuse kohta pakutud aastarendi. Pakutud rendid arwatakse ümber Eesti kroonidesse pakumiseaegse päewakuriga.

Ühtlasi palutakse kõikidest pakutud ühustest, kellel põhjust on üldtähendatud talapüügidiguste wäljarentimise wastu protesteerimisele, täiendada (krundide plaanid, lepingud) põhjendatud wastutauksed hiljemalt 24 tundi enne enampakkumise algust esitada maakorralduse peawaltijale, wastawale riigimaadeülemale või ringkonnawalitsejale. Hiljem esinemisel protesteerijal ei ole õigust mingisuguste lahutajundumistega esineda, kui nende aiandus on rüüatud ülalnimetatud talapüügidiguste wäljarentimisega põllutööstusliku tegevuse poolt.

suusõnalisel enampakkumisel järelpakkumise 3 päewa pärast samal kohal ja kella-ajal:

Sarjumaal:

2. juunil s. a. kell 10 homm. Wistepalu wallamajas: end. Rihula lordon 3 hoonet arawedamisel; alghind 1080—9945 mt.

3. juunil s. a. kell 10 homm. Kuusiku aleviku; põllumeeste seltsimajas: Kuusiku aleviku 4 hoonet arawedamisel; alghind 1390—6825 mt.

5. juunil s. a. kell 10 homm. (ilma järelpakkumisteta) Põnnu ajunduse; mitmeajaline elu inventaar (1 kales, 2 sõiduwankrit, 2 saani, hobuseid jne.).

7. juunil s. a. kell 10 homm. Raasiku aj., ringl. wal. kantseleis: Raasiku aj. ehituskrund nr. 80 ajundusil kohal lastumajaks; alghind 35.335 mt. Hoonelune 0,67-hektariline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 27.—

Säänemaal:

1. juunil s. a. kell 10 homm. Wormi wallamajas: end. Söderbi lordon 3 hoonet kohal lastumajaks; alghind 19.500 mt. Hoonelune 1-tiinuline krunt nr. 72 antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 27.—

Saaremaal:

1. juunil s. a. kell 10 homm. Kaarma-Suure wallamajas: 1) Übrula aj. end. lordon 3 hoonet kohal lastumajaks; alghind 10.000 mt. Hoonelune 0,58-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 10.— ja 2) end. Wastse-Rõu aj. lastumajaks; alghind 10.500 mt. Hoonelune 2-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 30.—

2. juunil s. a. kell 10 homm. Saimjala wallamajas: Rähila aj. end. Rurfi lordon 5 hoonet ja 40 wäljapuu kohal lastumajaks; alghind 31.000 mt. Hoonete ja wäljapuu aume 1,07-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat ehituskrundide teistmisi enampakkumise rendiga rendile.

Wõrumaal:

1. juunil s. a. kell 10 homm. Annikvere aj., ringl. wal. kantseleis: Rurfi aj. end. lordon 2 hoonet („Grasfeldi“ elu-aj) kohal lastumajaks; alghind 15.410 mt. Hoonelune umbes 100-ruutjallaline krunt antakse hoonestajale 99 aastat rendile aastarendiga Efr. 250.—

1. juunil s. a. kell 10 homm. Roela aj., ringl. wal. kantseleis: Roela aj. ehituskrund nr. 145 ajundusil kohal lastumajaks; alghind 19.900 mt. Hoonelune 0,30-tiinuline krunt antakse hoonestajale 99 aastat kohaliku ehituskr. teistmisi enampakk. rendiga rendile.

Pakkumised algawad wäljakuulutatud alghindadest. Pakkumised tuleb enne pakumist iga pakutava ühuse kohta 10% alg-hinnast tagatise maks, misugune jumma pakumise toimumisel kõige kõrgema hinna pakkuja täiendada tuleb vähemalt 10%-ni pakutud jumma.

Rahemaid teateid rendi- ja ostu-müügi-tingimuste ja ühuse teistmisi tagatise antakse suusõnal maakorralduse peawaltijale, Tallinnas, Wismari uul. nr. 7, tuba 13, wastawale riigimaade-ülemale ja ringkonnawalitsejale kantseleides wastuwõtmise tun-didel. Teateid müüda inventaari kohta antakse ainult wastawale ringkonnawalitsejale kantseleides.

Maakorralduse peawaltijus.

Müüa.

Töötanud Soome aurukatal 6 mtr.
küttepinnaga ühes aurumasinaga
2 Holsteini wõimasinat

1 wõipress

Aad.: Laatre Pilmahisus, Ule Sangaste.

Tallinna linna

Töö-Börse ja Töökaitseosakond

on remondi tõttu

suletud

2. kuni 9. juunini s. a.